

SODBA MURATOVIČ ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št.6799/02)

SODBA

STRASBOURG

13. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V zadevi Muratovič proti Republiki Sloveniji,
je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. DAVID THOR BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, sodniki,

in G. V.BERGER, kot sodni tajnik Sekcije

na zasedanju za zaprtimi vrati 23. marca 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva izvira iz pritožbe (št. 6799/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska državljanka, ga. Jasna Muratovič (»pritožnica«), vložila na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 8. februarja 2002.

2. Pritožnico je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležena kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožila zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 11. junija 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede

dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnica je bila rojena leta 1975 in živi v Velenju.

6. Dne 24. avgusta 1996 se je pritožnica poškodovala v nesreči pri delu. Njen delodajalec je bil zavarovan pri zavarovalnici ZT.

7. Dne 3. aprila 1997 je pritožnica sprožila pravdni postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico ZT in zahtevala odškodnino v višini 1.200.000 tolarjev (približno 5.000 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela.

Med 10. septembrom 1997 in 14. januarjem 1999 je pritožnica vložila tri zahteve za določitev naroka za obravnavo.

Dne 24. junija 1998 in 4. marca 1999 je pritožnica vložila pripravljalne spise in/ali dodatne dokazne predloge.

Nobena od obravnav, opravljenih 10. junija 1998 in 24. marca 1999, ni bila preložena na zahtevo pritožnice.

Med postopkom je sodišče določilo sodnega izvedenca medicinske stroke.

Na zadnji obravnavi je sodišče sklenilo, da bo izdalo pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožničinem zahtevku, ji je bila vročena 8. aprila 1999.

8. Dne 23. aprila 1999 se je ZT pritožila na Višje sodišče v Celju.

Dne 28. oktobra 1999 je sodišče ugodilo pritožbi, razveljavilo sodbo na prvi stopnji in zadevo vrnilo na sodišče prve stopnje v ponovno obravnavo.

Sodba je bila 6. decembra 1999 vročena pritožnici.

9. Med 17. januarjem 2000 in 10. majem 2002 je pritožnica vložila pet pripravljalnih spisov in/ali dodatnih dokaznih predlogov.

Med 1. februarjem 2000 in 13. februarjem 2003 je vložila šest zahtev za določitev naroka za obravnavo.

Od štirih obravnav, opravljenih med 3. januarjem 2001 in 17. marcem 2003, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnice.

Na zadnji obravnavi je sodišče sklenilo, da bo izdalo pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožničinem zahtevku, ji je bila vročena 20. junija 2003.

10. Dne 2. julija 2003 se je pritožnica pritožila na Višje sodišče v Celju.

Dne 18. novembra 2004 je sodišče delno ugodilo pritožničini pritožbi in povišalo dodeljeno odškodnino.

Sodba je bila 13. januarja 2005 vročena pritožnici.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

11. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

12. Pritožnica se je po vsebini tudi pritožila, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

13. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

14. Pritožnica je izpodbijala to navedbo in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

15. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevama Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda proti Sloveniji, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

16. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

17. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerihkoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Člen 6 § 1

18. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 3. aprila 1997, ko je pritožnica vložila tožbo na Okrožnem sodišču v Celju, in se je končalo 13. januarja 2005. Upoštevano obdobje je torej trajalo več kot sedem let in devet mesecev na štirih stopnjah sojenja.

19. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, Frydlender proti Franciji, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

20. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

21. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej Kudla proti Poljski, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrženi v prejšnjih zadevah (glej Lukenda, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

22. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

23. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

24. Pritožnica je zahtevala 10.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

25. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.

26. Sodišče meni, da je pritožnica gotovo utrpela nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi ji sodišče po tej postavki prisoja 1.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

27. Pritožnica je zahtevala tudi približno 1.850 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.

28. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

29. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče ugotavlja, da so pritožničini odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi Lukenda (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih merilih ocenjuje, da je pritožnici razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

30. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. razglša, da je pritožba dopustna;
2. razsoja, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;
3. razsoja, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;
4. razsoja,
 - (a) da mora tožena država pritožnici v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 1.000 EUR (tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
 - (b) da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. zavrne v preostalem delu pritožnikov zahtevke po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 13. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN
Sodni tajnik Predsednik